

Asia: VN/27452/2020/

Työryhmän mietintö julkisuuslain ajantasaistamisesta

Yleisperustelut sekä suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Huomionne yleisperusteluista sekä suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys -jaksosta (mietinnön jaksot 2-5 ja 10)?

-

Soveltamisalan laajentamista koskevat ehdotukset

Miten arvioitte vaikutuksia, joita seuraa mietinnössä ehdotetun julkisuuslain soveltamisalan laajentamisesta julkisen hallintotehtävän hoitamiseen kokonaisuudessaan? Onko mietinnössä jäänyt tältä osin tunnistamatta joitakin erityisiä vaikutuksia, jotka liittyvät organisaationne erityispiirteisiin?

-

Miten arvioitte vaikutuksia, joita seuraa mietinnössä ehdotetun julkisuuslain soveltamisalan laajentamisesta julkisyhteisön määräysvallassa oleviin yhteisöihin ja säätiöihin? Onko mietinnössä jäänyt tältä osin tunnistamatta joitakin erityisiä vaikutuksia, jotka liittyvät organisaationne erityispiirteisiin?

Suomen Malmijalostus Oy kiittää mahdollisuudesta lausua työryhmän mietinnöstä.

Suomen Malmijalostus Oy on valtion erityistehtäväyhtiö, jonka perustehtävänä on maksimoida suomalaisten mineraalien arvo vastuullisesti. Huolehdimme valtion kaivosomistuksista ja kehitämme kotimaista akkuarvoketjua. Työmme kautta olemme osaltamme viemässä Eurooppaa kohti sähköistä liikumista sekä kestävämpää tulevaisuutta.

Mietinnössä pohditaan valtion erityistehtäväyhtiöiden sijoittamista julkisuuslain soveltamisen piiriin. Mietinnössä todetaan, että valtion erityistehtäväyhtiöiden toiminta kuuluisi jatkossa julkisuuslain soveltamisalaan siltä osin kuin kyse ei ole kilpailutilanteesta markkinoilla tapahtuvasta taloudellisesta toiminnasta. Mietintöön sisältyvän lakiehdotuksen 5 §:ssä viitataan kilpailulain (948/2011) 30 d §:n 1 momenttiin, jossa säädetään esim. valtion määräysvallassa olevien yksiköiden velvollisuudesta kirjanpidon eriyttämiseen niiden harjoittaessa kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa. Viittaus ko. lainkohtaan vaikuttaa arkielämälle vieraalta tilanteesta, jossa yhtiö (kuten Suomen Malmijalostus Oy) harjoittaa pelkästään kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa, eikä siten ko. lainkohdan sanamuodon mukaisesti

”eriytä” kirjanpitoaan tai pidä ”erillistä kirjanpitoa” koska sillä ei ole mitään muuta toimintaa kuin markkinaehtoinen toiminta.

Kuten eräät muutkin erityistehtäväyhtiöt, Suomen Malmijalostus Oy ja koko Suomen Malmijalostus - konserni, toimii kilpailluilla markkinoilla. Yhtiön liiketoimintaan kuuluu strategisia päätöksiä ja liikesuhteita, jotka aina sisältävät liiketoiminnan kannalta luottamuksellisten tietojen valmistelua tai luovuttamista yhtiön käyttöön ja siten vaativat tietojen käsittelemistä luottamuksellisina yhtiötä velvoittavien salassapitosopimusten mukaisesti. Jos Suomen Malmijalostus Oy ja edelleen Suomen Malmijalostus -konserni sisällytettäisiin julkisuuslain soveltamisalan piiriin, sen luotettavuus kumppanina heikentyisi olennaisesti ja yhtiölle annetun tehtävän hoitaminen tulisi käytännössä lähes mahdottomaksi.

Vaikka mietinnön 5 §:n mukainen määrittely lakiviittauksineen on edellä todetusti epätarkoituksenmukainen, pitää Suomen Malmijalostus Oy täysin selvänä, että se tai sen tytäryhtiöt eivät kuuluisi mietinnön mukaiseen julkisuuslain soveltamisalaan, sillä yhtiö tytäryhtiöineen toimii vain kilpailuilla markkinoilla. Mietinnössä ehdotettava sääntely luo kuitenkin yleisesti ottaen epäselvyyttä erityistehtäväyhtiöiden asemaan ja jopa vaaran siitä, että sääntelyä käytetään shikaaninomaisesti erityistehtäväyhtiöitä kohtaan.

Suomen Malmijalostus Oy toteaa yllätodetun johdosta, että valtion erityistehtäväyhtiöitä ei pidä sisällyttää julkisuuslain soveltamisalaan. Tämä auttaa varmistamaan yhtiöiden tehokkaan toiminnan markkinoilla ja tukee niiden kykyä houkutellessa ja pitää kiinni yhteistyökumppaneistaan. Tätä kantaa on tukenut mietinnön mukaan myös omistajaohjaukseen osallistuvat ministeriöt sekä alaryhmät. Hyvin valmistellun sääntelyn pitää olla yksiselitteistä ilman tarvetta myöhempään rajanvetoon hallintotuomioistuimessa.

Minkälaisia erilaisia turvallisuuteen liittyviä vaikutuksia arvioitte mietinnössä ehdotetulla julkisuuslain soveltamisalan laajentamisella olevan? Ovatko voimassa olevan julkisuuslain salassapitoperusteet riittävät suojaamaan tietoja, joita on ehdotuksen mukaan soveltamisalan piiriin uutena tai laajemmin tulevien toimijoiden hallussa? Onko organisaatiollanne hallussa tietoja, joiden salassapito olisi välttämätöntä esimerkiksi turvallisuusnäkökohtien vuoksi eikä niiden salassapito ole mahdollista voimassa olevassa laissa tai erityislaeissa säädettyjen salassapitoperusteiden perusteella?

-

Muut mietinnön ehdotukset

Olisiko muilla kuin lain soveltamisalaa laajentavilla ehdotuksilla organisaationne näkökulmasta turvallisuusvaikutuksia ja minkälaisia nämä vaikutukset olisivat?

-

Lakiehdotus ja säännöskohtaiset perustelut

Huomionne luvuittain lakiehdotukseen ja sitä koskeviin säännöskohtaisiin perusteluihin?

1 luku

-

2 luku

-

3 luku

-

4 luku

-

5 luku

-

6 luku

-

7 luku

-

8 luku

-

Muut huomiot

Muut mahdolliset huomionne?

-

Hietanen Matti
Suomen Malmijalostus Oy